

Особено мнение
на съдиите Благовест Пунев и Румен Ненков
по конституционно дело № 9 от 2011 г.

Намираме решението, взето от мнозинството съдии, за неправилно, несъобразено с установената практика на Конституционния съд и вътрешно противоречиво. От една страна с него се признава, че чл. 48, ал. 5 от Конституцията изисква законодателно, а не подзаконово регулиране на основните елементи на трудовите и свързаните с тях отношения между работодателя и работника (служителя), включително правото на безопасни и здравословни условия на труд, минимална работна заплата, трудово възнаграждение, съобразено с извършената работа, почивка и отпуск. Същевременно оспорената разпоредба на чл. 88б от Кодекса на търговското мореплаване (КТМ) се тълкува превратно като овластяваща Министерския съвет да издаде подзаконов акт по прилагането на Кодекса на труда (КТ) и Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) при отчитане на спецификата на трудовите отношения между корабоприитежателя и членовете на екипажа на кораба. Основание за такова конформно с основния закон тълкуване очевидно не е налице. Разпоредбата на чл. 88б от КТМ по съвсем категоричен и недвусмислен начин визира издаването на наредба, която първично, а не субсидиарно урежда материя, по принцип подлежаща на законова регламентация. При сравнението ѝ с разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от КТ, определяща предмета на правно регулиране на кодекса, се установява пълна идентичност на подхода, а това указва на недопустимо равнопоставяне между общ законов и специален подзаконов нормативен акт. Наистина чл. 88б от КТМ не отменя нито КТ, нито ЗЗБУТ, но проблемът е в това, че от абсолютно нищо не произтича, че визира издаването на наредба на основата и в изпълнение на посочените законодателни актове, когато наистина би била налице съвместимост с правомощието на Министерския съвет по чл. 114 от Конституцията. Липсата на такава съвместимост прави оспорената разпоредба нетърпима не само от позициите на чл. 48, ал. 5 от Конституцията, но и от гледна точка на равното правно третиране по чл. 6, ал. 2 от Конституцията на социалната група на членовете на екипажите на корабите, които остават лишени от възможността да разчитат на намесата на Конституционния съд при евентуално нарушаване на техните основни трудови права от изпълнителната власт. Показателно е, че в аналогични случаи спецификата на трудовите отношения в

някои професионални общности (например държавни служители, магистрати, служители на МВР, военнослужещи и пр.) в съответствие с конституционните изисквания се отчита чрез първична законова уредба, а не на подзаконово ниво. В тази връзка с настоящото решение Конституционният съд проявява и непоследователност, като без да излага сериозни съображения, се отклонява от предходната си практика – вж. Решение № 11/14.11.2002 г. по к.д. 18/2002 г., буква “Б” от диспозитива.

Съдии: Благовест Пунев, Румен Ненков